

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII

Reus, Diumenge 29 de Maig de 1898

Núm. 3.560

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. . . . . Ptas. 3'50
En provincias trimestre. . . . . 10'00
Extranjer y Ultramar. . . . . 12'00
Anuncis, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publiquin.

Farmacia Serra

La que paga més contribució de la provincia

FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la plassa de Catalunya

CREMA LÁCTEA ROMEU

Reproductora de la llet

aprobada per la M. Iltre. Academia Médica Farmacéutica de Barcelona.

Eficament recomanada para augmentar la llet á las Mares de familia, en cuants casos s' hagi retirat per disgust, fluxetat, etc. Ab son ús, tota mare pot criar á sos fills durant lo temps de la lactancia.

Dipòsit: Farmacia de A. SERRA, Arrabal de Sta. Anna, 80
REUS

SECCIÓ DOCTRINAL

La mania madrilenya

II

Ahir publicarem un article comentant la legislació forlosa dels metjes y el Reglament que á tal fi ha publicat la «Gaceta de Madrid», que ha tingut lo trist privilegi de no satisfer á cap dels interessats, que si desitjavan associarse para estrenger més los vincles de la classe, com fan totes las altres de la societat, may podían somiar que'l govern portés á cap la legislació en la forma que ho ha fet. Lo tal Reglament, més que fonamentat en las necessitats y aspiracions de la classe mèdica, s' inspira en concepcions teòriques, en apriorismes de la escola polítich-filosòfica dominant á Madrid, apriorismes que, portats á la pràctica en los diferents organismes de la vida nacional y social, han tendit sempre á destruir si res hó'ns quedava de las consuetuds, pràcticas y costums d' altres èpocas, sens implantar res nou que fos viable ni res que tendís á despertar y á encarrilar las energies de nostre poble para augmentarli son benestar y fonamentar una vida nacional y vigorosa y activa.

Los efectes d' aquesta escola polítich-filosòfica madrilenya s' han fet sentir per espay de sigles, determinant lo decadiment del nostre poble y preparant lo desgavell en las colonias y aquí, que are, com á síntesis y resultancia de disbarats infinits, estém sufrint com a malaltia gravíssima, d' aquellas que ó bé ocasionan irremissiblement la mort ó, cas de resistirla'l melalt, alteran de tal modo sa constitució que may més es hó' pera res, morint més tart de las xacras crónicas que aquella traydora malaltia va deixar com á séquit obligat.

Lo tal Reglament no es més que una mostra en petit, mostra casi sens valor, de lo que més amunt hem apuntat, y pera que s' vegi que no aném exagerats en las nostras apreciacions, copiarem sense traduir lo que digen los mateixos á quins se vol colegiar, comentant per lo que diu lo «Boletín Oficial del Colegio de Médicos de Barcelona» en son número del mes d' Abril:

La Colegiación obligatoria

«Los afanes de la clase Médica de España en pró de la Colegiación forlosa y de la creación de un sello en los documentos profesionales, lejos de oceronarse del más feliz y justo éxito, han sufrido la más negra de cepción.

En el presente número publicamos los Estatutos insertos en la «Gaceta de Madrid» para el régimen de los Colegios de Médicos.

Tenemos ya la Colegiación obligatoria, pero no la Colegiación y el sello que había solicitado la clase, sino el ilegal y desoportunado Real Decreto que por sorpresa ha obtenido una influyente personalidad en contra de nuestros intereses.

Este Derecho ha levantado gran polvareda, y forzosamente pronto deberá ser radicalmente reformado.»

Copiem d' un periódich de Madrid:

Contra la Colegiación

«Varios distinguidos médicos de Madrid nos remiten una copia de una Exposición que, contra el Decreto de 12 del corriente sobre calegiación obligatoria, van á dirigir al ministro de la Gobernación.

Era de esperar que así ocurriera, puesto que solo un completo desconocimiento del asunto por parte del señor Capdepon ha podido hacer que este, atendiendo más á lo que la influencia personal pedía que á lo que las leyes ordenan, haya dictado aquella disposición que de modo tan violento coarta la libertad individual.

Estamos, pues, completamente de acuerdo con lo que los exponentes afirman, y no podía ser de otro modo, puesto que ellos sostienen la verdadera teoría liberal y democrática frente á los que, no contentos con haber hecho del ejercicio de la medicina y de los que á el se dedican un verdadero feudo en la esfera oficial, quieren extender esta hasta la práctica privada, logrando de este modo hacer de los que solo pueden y deben ser compañeros, verdaderos súbditos.

A continuación reproducimos algunos párrafos de la exposición, que dan buena idea del contenido de ella. Dicen así:

El Real decreto no se funda, segun hemos visto, sino en el art. 80 de la Ley de Sanidad que se promulgó en 28 de Noviembre de 1855. Por este artículo no se podía establecer sino un Jurado médico en cada provincia, que velara por el decere y la moralidad de la clase: en manera alguna obligar á los médicos á que para ejercer su facultad se inscribieran en un Colegio y se sometieran á una jurisdicción especial que pudiera amonestarlos, multarlos, suspenderlos y aun privarlos de los derechos que les confiere un título ganado en muchos años de estudio y á fuerza de muchos gastos. Este título es para nosotros una verdadera propiedad, y no hay por la Constitución del Estado quien pueda confiscárnosla ni expropiárnosla, como no sea en virtud de delito y por sentencia de los Tribunales.

Libres son en España hace más de medio siglo todas

las industrias; abolidos están los gremios que las cohibían y es de estrañar que ahora, cuando se está ya en el deseo de que sean también libres las profesiones científicas, se nos apremie y se nos pongan multitud de trabas. Se ataca en el decreto aun la libertad de asociación, que está solemnemente garantida por la ley constitucional y por leyes orgánicas que la defienden y la regulan.

Los que para esto han instado al gobierno, se ve claramente que han querido erigirse en dueños y señores de una clase que siempre ha sido y no puede menos de ser libre. Fijese V. E. en las condiciones que se exigen para ser presidente, vice-presidente y vocales de la Junta de Gobierno y allí verá como se quiere hacer de toda la clase un feudo de unos pocos hombres y establecer en ella irritantes categorías.»

A la Exposición dels metjes de Madrid acompaña copia dels articles 10, 13, 16, 17, 75 y 76 de la Constitució vigent y 78 y 80 de la ley de Sanitat, dels quals resulta innegablement demostrat lo dret que assisteix als exponents.

En resúm: un disbarat més afegit á la llista inacabable dels que fan los governants de Madrid, disbarat que encare té més gravetat per lo que té relació ab Cuba y Puerto Rico, per invadirse las atribuciones d' aquells governs insulars autónomos.

Y... fins un altre.

Impresions de Madrid

CARTA DESCLOSA

Senyor Director:

Li escrich al tornar de la pradera, aixís anomenan aquí á una clotada vora'l riu Manzanares, shont tots los anys celebran los madrilenys la tradicional festa del seu patró Sant Isidro, que aprop del c ementiri del mateix nom te una petita hermita, al darrera de la hermita hi ha una font, que conta la tradició, lo sant la va fer brollar miraculosament. Per aquest motiu te la virtut son aygua de curar las febras á tothom que ab fé la begui.

Altres anys, m' hauria vist ab fatichs per poguer descriurer la animació y gatzara, los crits, lo color y vida que te aquesta romería, que mes que aixó sembla una bacanal.

Mes enguany res mes senzill. La pradera sense pols ni carruatges, moltes paradas tancadas, y altres mitj desfetats. Los venedors callats, ensupits darrera'ls taulells.

Poca gent, alguns menjan asseguts á terra. Pacíficament passejan estoichs als crits y tamborellas fetas per los clowns á fi d' atreurer gent á las barracas shont s' exhibeixen «La cabeza parlante» ó «El fenómeno del siglo». En aquí y en allá algunas parellas ballan al compás d' una guitarra tocada amaneradamente per un cego tot sovint se sent un repich de campanas de la hermita barrejat á vegadas ab las tristes batalladas de la mort. Vet aquí'l remor de la festa.

Al anarmen de la pradera mirant de lluny totes aquellas paradas fetas ab borresas y guarnides ab la bandera espanyola, m' han produhit l' efecte d' un campament després d' una derrota.

Fa dias es va inaugurar la Exposición del «Círculo de Bellas Artes». A la obertura van anarhi lo mes florit de la aristocracia, y com lo pren d' entrada eran 25 pessetas s' van arreplegar bastants diners destinats al augment de la suscripció nacional.

La actual exposició no té absolutament importància artística, no porta cap novetat, ensenyansa ni estimol ab sos quadros. Fora los de Sorolla y Guinea, magis-tralment pintats, los demás son molt bonichs ben barnisats y pulits, ab dugas paraulas, quadros de comers. En esculptura lo millor es un cap fet per en Blay. Adeu, no vull explicar mes tristesses.

HORTENSI GÜELL.

Madrid, Maig 98.

Incidents de la sessió que l'Ajuntament celebrà ans d'ahir

Pera deixar lo convenient espay á la secció d' en-hustaria (llegeixis telegràfica) de nostre anterior edi-ció, no vam poguer encabir en l' extracte d'ahir, lo de las discussions que motivaren alguns assumptos.

Avuy ho ferém per mes que tot lo discutit resultara vell pera'l lector puig en sintessis ho haurá llegit altres vegadas en nostras mateixas columnas.

Lo primer que s' iniciá fou degut á una comunica-ció del Sr. Coronel de Caballería en la qual exposava que sense donarli en usufruyt los terrenos propietat de la Corporació ahont s' ha d' emplaçar lo nou Picadero (Plassa dels Cuartels) se temia que l' Excm. Capità ge-neral d' aquesta regió no l' autorisaria y que en las actuals circumstancias de crisis emplear en aquella obra á varis obrers com era lo seu desitj.

Proposá el regidor Sr. Vallvé que passés á la secció corresponent la mentada comunicació, mes lo regidor Sr. Quer que no abundava en la mateix opinió y que entenía que era perdre baldament lo temps no resolde en la mateixa sessió l' assumptó, inspirantse en las ideas de filantropia que dominavan en lo referit document y basant las sevas paraulas en lo beneficiada que re-sulta la població ab la estada d' un regiment de caba-llería, proposá que s' contestés de conformitat ab lo sollicitat.

Digué també que l' Ajuntament venia obligat á se-nyalar una extensió de terrenó destinat á aquell ser-vey y de la mateixa manera que avuy, per necessitats de la població se li han pres los terrenos ahont lo tenia instalat, podia succehir que un altre dia l' Ajuntament necessités servirse de los que avuy se li assignessin se-nyalantli uns de nous, lo qual podria motivar que l' Excm. Capità general se disgustés y traslades lo Re-giment que destaca á aquesta ciutat á una altre plassa.

Además, afegí el Sr. Quer, crech que l' Sr. Co-mandant militar ta en projecte construhir un Picadero que encara vindrá á embellir á la Plassa dels Cuartels, puig que s' gastarán en la seva construcció uns 8.000 duros.

Lo senyor Casagualda aceptá la proposició del se-nyor Quer, més en previsió de que un altre dia no s' pogués demanar la prescripció dels terrenos aquells, hi feu una esmena consistent en que se 'ls concedís lo terreno per 20 anys ab la condició precisa de que pera disfrutarme la autoritat militar lo dediqui aquesta al servey objecte de la concessió y sens perjudici de que al acabar lo plasso se pugui allargar.

Lo senyor Nougués fou també d' igual opinió, y 'l senyor Navás en previsió de que no fos acceptada la concessió en aquesta forma per la Autoritat militar, y al objecte d' evitar que l' Consistori en la vinent ses-sió hagués de tornar sobre l' acort, demaná que la co-municació passés á la secció d' Hisenda y que aquesta portés dictámen á la sessió próxima. Y aixís s' acordá.

La segona discussió vingué al acabar lo despaig ordinari y fou iniciada per lo Sr. Quer.

Parlá aquest de las gestions que actualment vé practicant la Comissió del Ajuntament nombrada pera recaudar fondos ab que socorre á la classe treballadora y digué que las gestions practicadas en aquest sentit venían donant los més bonichs resultats, puig que la majoria de las personas cridades se conformavan ab la classificació feta per la Comissió; pero afegí, com en todas las cosas del mon, sempre hi ha excepcions, també algunas de las personas cridades faltadas de patriotisme han tingut á be fins are en no respondre á la veu de la Comissió y desayrar al senyor Alcalde que las havia convocat; pera aquestas personas jo no he de fer ús de calificatius, pero m' permeto proposar que la Corporació com á representant de Reus, ppassi públich lo seu desagrado envers ellas.

Aixó en lo que respecte als particulars: en quant als meus companys de Consistori—seguí—que no res-ponguing al cridament del senyor Alcalde lo dia que 'ls convoquí, que será pera participarlos la cuota que 'ls hi ha senyalat, en aquets sí, que de no acudirli—demano que en la més próxima sessió se fassi públich lo seu nom pera que arribi á coneixement dels vehins

que li confiaren aquella representació.—Jo m' permeto parlar en aquets termes, porque estich segur que cap senyor regidor faltará als seus debers de patriotisme y humanitat.

Lo senyor Casagualda que durant la peroració del senyor Quer havia demanat la paraula li fou conce-dida.

Comensá aquest senyor regidor manifestant que havia sentit ab gust y que hi estava conforme ab al-gunas de las paraulas del senyor Quer, pero que en cambi en altrás li semblava estrany que estessim el sig-le present y á l' any 98, quig que eran més propias del 93 y no á Espanya sino á Fransa. al temps de la «commune», donchs si be es veritat que las actuals guerras nos han portat un estat de crisis general, no vol dir que estiguém en una situació desesperada, que fassin precis las midas de violencias que 's desprenen de las paraulas del senyor Quer ni á pretendre acorts de tanta gravetat com los proposats.

Diu lo Sr. Casagualda que obrar en aquella forma es coercitar la lliure voluntat y lliure pensament de las personas á qui la Comissió las hi ha posat cuotas y fa avinent que tal vegada algunas d' aquestas, per neces-sitats desconegudas del públich no podria entregar, y pera aquellas altrás que poguent no ho vulguin fer, que prou cástich tindrian ab los remordiments de la seva conciencia.

Fou constar que no sabia cap nom de las personas que no havían assistit á la reunió y citá com á dato de que la situació no era tan apurada, l' oferiment del contractista de carreteras Sr. Capdevila, en pendre 100 homes pera fer matxaca, y apesar dels dias transcorre-guts, sols han demanat fenyá uns trenta. (Lo Sr. Ro-mero l' interromp dihent que á molts los hi fan mal las munyecas).

Acabá el Sr. Casagualda oposantse á que 's pren-guessin tals acorts.

Lo Sr. Alcalde-President aclará 'ls conceptes del Sr. Quer referent á la conducta dels senyors regidors que fessin lo sort al ser cridades.

Lo Sr. Quer se ratifica en lo manifestat y afegeix que 's coneix que l' Sr. Casagualda ha estat fora de Reus 15 dias, donchs d' altre modo s' hauria fet càrrech de lo que ha cambiat la situació d' aquell temps á aquesta part. «Sí, senyor Casagualda, la situació es critica y l' patriotisme exigeix que tots fem un esforç en profit de la classe treballadora».

Lo Sr. Casagualda també s' ratifica en las sevas opinions.

Lo Sr. Alcalde-President intervé en l' incident y ab gran tacto logra donar per acabat aquest, expres-sant los movils y sentiments que han guiát al Sr. Quer al expressarse en aquells termes en la sessió, devant de Reus representat per la seva Corporació popular y l' públich allí present, y que s' assemblan als per éll manifestats en la reunió de la Comissió al notar que hi havia personas que no havían sigut lo deferents que era d' esperar ab la representació de la Autoritat, que 'ls convocava y pera evitar que aquellas no fossin causa de que 's malogrés lo resultat de tan noble y patriótica companya, y que 's feya pera evitar que aquellas á cau d' orella no s' participessin la seva conducta dihentse uns á altres: no hi vagis home que jo tampoch hi he anat.

Y finalment se tractá extensament la cuestió del tranvia que si fa no fa s' digné lo mateix de las dos sessions que procediren á aquesta.

CRÓNICA

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS del dia 28 d' Maig de 1898

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d' obser-vació	BARÓMETRE aneroidé	GRAU d' hu-mitat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER. par-ticular
9 m.	753	92	65	29	Nuvol	
3 t.	754	97				

HORAS d' obser-vació	TEMPERATURAS			VENTS direccio	NUVOLS	
	Maxima	Minim.	Term. tipo		classe	can
9 m.	Sol.	29	15	S.	Cun	06
3 t.	Sombra	45	31	SE	Nin	09

Demá, com á dia següent á fessiu, no mes publica-rém mitja fulla de Lo SOMATENT, prometent, no obs-tant, encabir en aquesta, las darreras noticias telegrá-ficas de Madrid.

Ahir á los quatre de la tarde lo cel nos regalá un petit ruixat. Sabém que ab l' aygua que caygué ans d' ahir en

la comarca del priorat hi enava barrejada gran canti-tat de pedra, la qual feu una mica de mal á los vinyas.

Nostre distingit paysá don Anton Blasi, comandant de bomberos de Colon (Cuba) y resident en aquella ciutat, ha enviat un valió regalo á nostre amich lo dis-tingit músich-compositor Jacinto Vergés. Consisteix dit regalo en uns curiosissims instruments de música que l' senyor Blasi comprá á uns músichs xinos que estant establerts en aquella ciutat cubana.

Procurarém inspeccionar detingudament tant curio-sos objectes á fi de ferne una retita relació á nostres lectors. Interinament no podém fer mes que felicitar al senyor Blasi per tant important adquisició y per ha-verlo enviat á nostra ciutat, y al senyor Vergés per la distinció de que ha sigut objecte per part del senyor Blasi.

En los salons de la societat «El Alba» avuy á la nit hi tindrà lloch un lluhit ball que será amenisat per la banda «Juventud Reusense.»

També en la societat «La Palma» se té organisat pera aquesta nit un ball quina execució está confiada á banda de música «Centro de Lectura.»

Avuy la vehina ciutat de Valls celebrará un de sas firas anyals.

Sembla que no serán gayres los nostres vehins que hi assistiran.

Lo Direcció general de Correus ha dispesat; que en tant durin las presents circumstancias y la insegur-itat en las conduccions marítimas, no s' admeti á la cir-culació cap classe d' impresos en periódichs ab destí á Cuba, Puerto-Rico y Filipinas; que no obstant se do-rá curs á las cartas y als certificats ordinarijs pera 'ls indicats punts, pero cridant la atenció dels imponents de certificats de la inseguritat de sa arribada á destí per los perills que poden corre ab motiu del estat de guerra; y que fins tant lo servey no quedi normalisat no s' admeterán valors declarats pera aqueixos punts per no existir medis d' assegurar-sa transmissió.

Després del petit ruixat de que parlém en altre suelte, á quarts de sis de la tarde s' desencadená sobre nostra ciutat una forta tormenta de llamps y trons acompanyats d' un gran xafec d' aygua.

Alguns aficionats al art dramátich de la societat «El Alba», junt ab los aficionats d' Alcover, avuy en lo teatre de la societat «La Dalia» d' aquella vila hi donarán una funció teatral.

Se diu que per tota la setmana próxima paralizarán sos travalls alguns establiments fabrils é industrials de Manresa, quedant per consegüent molts obrers d' aque-lla localitat sense medis pera 'l sostent.

En las oposicions verificadas en la Facultad de Me-dicina de la Universitat de Saragossa, ha obtingut pre-mi en las assignaturas de Anatomia y Direcció, y men-cions honoríficas en la Fisiología é Higiene, l' ayen-tatjat alumno de dita facultat, don Eduart Tello, fill del digníssim administrador d' Hisenda d' aquesta pro-vincia.

Felicitem coralmnt, á tan estudiós jove y á sa dis-tingida familia, per los nous y merescuts dlorers que acaba d' obtenir en sa difícil carrera.

Aquesta tarde en las platjas de Salou hi haurá tiro de colom.

Ha sigut encarregat de la presidencia y ordenació de pagos de la Diputació provincial nostre estimat amich particular lo diputat don Lluís Cañellas.

En lo teatre de la societat «Juventud Reusense» aquesta nit s' hi posarán en escena las obretas drama-ticas en un acte «El Arcediano de San Gil», «Cel Ro-gent» y «Lo ninot de molas.»

La funció acabarà ab un ball en obsequi al bell-sexe.

Lo distingit periódista don Rafael Chinchón ha sigut encarregat de la direcció literaria y artística d' una re-vista setmanal ilustrada que comensará á publicarse lo vinent més de Juny.

Aquest nou periódich se proposa publicar crónicas de tot lo que s' parli, escriga y llegeixi á Espanya res-pecte á la dona, biografías y retratos de donas célebres y de las contemporáneas que s' hagin fet acreedoras á la publicidad en todas las esferas socials, cuentos, pœ-sias y una variada miscelánea d' útil y agradable lec-tura.

Los fabricantes de teixits de Barcelona s' han posat d' acord per estudiar la forma en que l' Estat ampari a la provincia d' Almeria y en otras d' Andalucia las plantaciones de coló, para omplir las necessitats de la industria catalana, a la que fins ara venían assurtint a aqueix article les Estats Units. Los fabricantes traccion d' obtenir del Govern la exempció dels tributs durant tres anys per a los terrenos que s' dediquin a dit cultiu, y apoyaran, además, als agricultors andaluzos en todas las gestions que practiquin al indicat fi.

Diu «La Almudaina» de Palma de Mallorca que a Felanig las donas del camp estan ocupadas actualment en la destrucció directa del «cuch vert», que comensa a rosegar aquellas vinyas. Tants n' hi ha que farían temer per la total pérdida de la cullita si ne s' interressessin los vinicultors en atacar la citada plaga.

En la Administració de Consums d' aquesta ciutat, se recaudaren per diferentes especies, en lo dia d' ahir, 895'38 pessetas.

ESCORIAS THOMAS.
Vegis l' anunci de la quarta plana. Dirigirse a casa Gambús, carrer de Vilá (Bou) 12.

Exàmens

- Quí descubrí la América?
- Crisfótol Colón.
- Quí ven lo cubre-cosset adornat ab cintas rosa, lila, crem y punso?
- La casa PORTA.
- Per quin preu?
- Un tres rals y tres dues pessetas.
- Magnífich... ara en premi li regalo una camiseta jumel que la mateixa casa ven a cinquanta cén-tims una.

SECCIÓ OFICIAL

Registre civil
del dia 27 de Maig de 1898

Nasciments
Pere Carbonell Cort, de Francisco y Antonia.—Magdalena y Maria Parisi Marca, bessons, de Francisco y Rosa.—Carme Vendrell Llauredó, de Joseph y Carme.—Joseph Vila Astell, de Joseph y Antonia.

Matrimonis
Cap.

Defuncions
Anton Masqué Tomás, 60 anys, Major 19.

SECCIÓ RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Pasqua de Pentecostés.

CULTS RELIGIOSOS
Iglesia de las Germanetas dels Pobres

Segueix la funció de las Cuarente Horas que durarán fins lo próxim diumenge.

Cada dia s' exposarà a S. D. M. a las 8 del matí y s' reservará a las 6 de la tarde.

Parroquia de Sant Francesch
Avuy a las 8 se celebrará la Comunió general per la conclusió del mes de Maig a càrrech del Reverent Dr. D. Isidro Gomá. A dos quarts de deu la Missa cantada ab la solemnitat propia del dia. A las 6 de la tarde l' últim dia del mes de Maig ab sermó a càrrech del expressat orador acabantse ab la professó de las noyas y Besamans a la Verge.

Sant de demà.—Sant Ferrán.

SECCIÓ COMERCIAL

J. Marsans Rof

Representant: **JOAQUIM SOCIATS**
CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona a las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	46'55	Filipinas	74'50
Exterior	59'95	Aduanas	61'50
Amortisable		Cubas 1886	49'62
Fransas	18'60	Cubas 1890	67'50
Norts	20'20	Obs. 6 0/0 Fransa	36'25
Exterior París	34'	Obs. 2 0/0	

GIROS
París 80' Londres 45'50

Se reben ordres de Bolsa per Barcelona, Madrid y París.
Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paissos.

BOLSI DE REUS

Cotizacions realitzades en lo dia d' ahir a Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	46'97	Cubas del 86	61'50
Exterior	60'02	Cubas del 90	49'25
Colonial		Aduanas	74'75
Norts	20'10	Oblig. 5 p 0/0 Almansa	73'50
Fransas	18'50	Id. 3 p 0/0 Fransa	36'
Filipinas	56'50		

Exterior 34' París Norts

París 80' Londres 45'50

Se reben ordres per operacions de Bolsa. Compra y venda de tota classe de valors cotizables en Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d' or de tots los paissos.

Cambis corrents en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Vallés Sureda, D. Joan Lauradó Prats, don Joan Vallés Vallduvi y D. Francisco Prius Demestre.

Londres	à 90 dias fetxa.	
»	» vista.	
París	à »	
Marsella	à 30 »	

VALORS LOCALS	DINER PAPER.	OPER.
ACCIONS	0/0	0/0
Gas Reusense.		750
Industrial Harinera.		500
Banch de Reus.		475
Manufacturera de Algodon.		400
C. Reusense de Tranvias, privilegiadas al 5 per cent.	150	

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 27

De Almeria en 2 dias, pol. gol. Eulalia, de 97 toneladas, ab carga general, consignat a don Joseph Maria Ricomá.

De Bilbao y esc. en 44 dias, v. «Cabo San Vicente», de 1.107 ts., ab carga general, consignat a don Marián Peres.

De Cullera en 2 dias, l. «Céfiro», de 5 ts., ab matechs, consignat a don Joseph Maria Ricomá.

De Cullera en 2 dias, l. «San Pablo», de 5 ts., ab matechs, consignat a don Joseph Maria Ricomá.

Despatzadas
Pera Gandia l. «Virgen del Carmen», en lastre.
Pera Liverpool y esc. v. «Colón», ab carga general.
Pera Marsella y esc. v. «Cabo San Vicente», ab efectes.

ANUNCIS PARTICULARS

Errors que deuen desvaneixers.

Cap remey, ja s' aurtura, pegat, ó altre, pot curar ni una sola hernia sisquera.

Totas las celebritats mélicas, aixís nacionals com ex-rnjeras, estan contestes, y ma llarga practica m' ho ha demostrat, que la curació de las hernias per teneix unica y exclusivament al art mecanich, acompanyat dels correixements anatómichs suficientes.

No deu confiar-se en las benas ni en los braguers anomenats sense ressorts, ni ferros, ni acers, donchs a aquestos se deu la major part de las defuncions que ocurreixen per hernias estranguladas, en raho a ser insuficients pera contenir las hernias.

Molts son los que venen braguers; molt pochos los que saben colocalos; rarissims los que coneixen lo que es una hernia.

A LAS MARES

Avans de sacrificar a vostres fills ab una vena, bruta, incómoda y perillosa, consulte ab vostre metje, ab seguretad vos dirá que pera la curació de vostres petitets, lo remey mes prompte, segur, net, fácil, cómodo y económic, es lo bragueret de cautchouc ab ressort, testimoniando aixís lo número ja important de criaturas curadas per tal medi, durant lo temps de ma permanencia en aquesta ciutat.

Tirants Omoplátichs pera evitar lo carregament d' espatillas.

Faixas hipogástricas pera corretjir la obesitat, dilatació y abultament del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurgiá especialista en lo tractament de las hernias ab llarchs anys de practica en la casa de D. Joseph Clauselles de Barcelona. Establiment «La Cruz Roja».

REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

ULTIMA HORA

Madrid 28.

Per Nova York se reben noticias importantissimas respecte d' un nou plan de campanya adoptat per los Estats Units a Cuba.

S' assegura que l' Consell de Gabinet reunit per lo

president Mac-Kinley a Washington aprobá aquest plan, que consisteix en apoderarse de Guantánamo para fer d' aqueixa posició la base d' operacions del exércit invasor.

La campanya s' portarà a cap immediatament desembarcant en la bahía de Guantánamo los 20.000 homes del exércit expedicionari, concentrats y llestos a Tampa y a Mobile.

Convoyaria a la expedició la escuadra del almirall Sampson, encarregada de protegir lo desembarch.

La segona part de la operació consistiria en marxar l' exércit expedicionari, per terra, a Santiago de Cuba, procurant adelantar al cos del exércit espanyol que mana a Orient lo general Pando, y que acudirá segument al aussili de la capital de la provincia.

Mediant la realisació d' aquest plan, s' espera a Washington no solzament ocupar Santiago de Cuba, sino també aniquilar la escuadra del almirall Cervera, inmovilizada en la bahía.

—S' ha rebut lo següent despaig oficial de Puerto Rico:

«Sens novetat en la isla. No s' distingeixen barcos americans.»

—En lo Consell de ministres que demá s' ha de celebrar sembla que l' general Auñón parlará d' un nou plan naval.

—«El Globo» publica un article dihent que l' país ansia la pau.

«Espanya, afegeix, s' ha conduhit ab la grandesa que han exigit las circumstancias defensant son honor.

Ha probat que sab sucumbir y que sab defensarse.

¿Tals condicions, pregunta, constituheixen un afront pera que s' pensi en la pau?

Creym que no.»

L' article del diari ministerial ha sigut molt comentat.

—En un telégrama de Nova York se diu que la gastos de la guerra per part dels Estats Units puján fins lo present a la suma de 312.285.000 dollars.

—Entre ls diferents projectes que s' proposan pera descubrir lo paradero de la escuadra del almirant Cervera, figuran los de sumergir en la entrada del port de Santiago de Cuba pontons plens de dinamita, precipitar en la bahía barcos cremant plens de petróli, l' empleo de globos cautius ab dinamita y otras atrocitats iguals.

—En los círculs diplomátichs de Washington se diu, segons la premsa oficiosa, que la missió dels Estats Units es expulsar a Espanya en nom de la civilisació de totas sas colonias asiáticas y de las que posseheix en l' Atlántich y l' Mediterrani.

—Lo marqués de Vadillo, diputat per Navarra, ha presentat aquesta tarde al Congrés una proposició de lley que diu en son article únic lo següent:

S' autorisa al Govern pera que d' acord ab la Diputació provincial y foral de Navarra se posi d' acord pera resoldre las dificultats a que han donat las lleys d' amortisació y molt especialment la de 16 d' Agost de 1841.

Servey particular de «Lo Somatent»

Madrid 28.

La escuadra del almirant Cervera continúa a Santiago. Sampson bloqueja la entrada del port. Schely vigila lo canal de Yucatan. Han desaparecut los barcos que hi havia devant de Cienfuegos.

—Máximo y Calixto prometeren a Mac-Kinley cooperar a las operacions yanquis.

Lo destroyer «Terror» prop de Puerto Rico vegé a quatre barcos yanquis, cambiá de rumbo entrant a Fajardo a onze millas de la capital.

Un barco espanyol ha huriat lo bloqueig desembarcant a San Juan de Puerto Rico grans cantitats d' arrós y queviures.

—La escuadra de reserva ha sortit de Cadiz no sapiguentse si va a Filipinas, a Cuba ó a las costas dels Estats Units.

Sagasta ha dit que no mes ha sortit pera fer manobras pero que retornará a Cádiz dintre quatre ó cinch dias.

LA BOLA DEL DIA

Madrid 28.

La agencia Reuter telegrafia que en un combat naval ha sigut derrotada la escuadra de Sampson havent mort aquest comodoro en la acció.

Lo Govern desmenteix la noticia, assegurant que de ser certa ne tindria coneixement lo cable de la Martinica que te l' amarre a Santiago de Cuba.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució,

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS:

De Reus á Barcelona

5'04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.
8'56 m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y dissabtes, (per Vilanova).
12'11 t. mercancías, segunda y tercera.
1'57 t. correo (per Vilanova).

De Barcelona á Reus

5'25 m. (per Vilafranca).
9'46 m. (per Vilanova).
1'58 t. per id.
7'39 t. exprés (dimars, dijous y dissabtes).

De Reus á Mora

9'33 m.—1'04 t.—3'10 t.—7'19 y 9'57 nit.

De Mora á Reus

4'21 m.—8'00 m.—12'05 t.—6'04 t.—7'36 n.

De Reus á Tarragona

8'30 m.—9'47 m.—2 t.—7'04 t.

De Tarragona á Reus

7'30 m.—12'25 t.—4'30 t.—8'20 n.

De Reus á Lleyda

8'10 m.—5'23 t.

De Lleyda á Reus

5'50 m.—3'50 t.

De Reus á Vimbodí

1'28 t. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Vimbodí á Reus

9'53 m. cotxes de 2.ª y 3.ª.

De Tarragona á Valencia

9'30 m. y 11'30 n.

De Valencia á Tarragona

11' m. y 6'30 t.

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-REUS

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona, 8'30 m.

De Barcelona (per Tarragona) 5'30 m.
De id. directo 7'00 t.
De id. id. 1'30 t.
De id. ab la correspondencia extranjera (per Picamoixons y descendent de Lleyda) 7'30 t.
De Madrid y Zaragoza 2'30 m.
De Lleyda y Huesca 7'30 m.

NOTA: Los correos para Filipinas sortiran de Barcelona los 7 y 21 de Noviembre y 15 y 19 de Diciembre del corriente any. Los de Cuba surten de aquesta Administraci6 los 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropas de refors á Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Perá Barcelona á las 5'00 m.
Perá id. á las 2'00 t.
Perá Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m.
Perá id. id. (per idem) á las 2'00 t.
Perá Tarragona, directe á las 7'00 n.
Perá Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y saslineas á las 8'00 m.
Perá Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucia y Extremadura á las 4'00 t.
Los pobles servits per peatons á las 9'00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucia y Extremadura, que 's deposita en los busson després de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida á las 7 de la nit per Tarragona.

Promptuari de la escriptura catalana

METODO SENZILL Y FACIL

Francisco Flos y Calcat

Preu 6 rals.—Se ven en aquesta impremta.

Caramelos Pectorals del metje SALAS

Curan la Bronquitis, Tos, Cártrros, etc., netejan de mucositats l'aparat respiratori tan sols prenentne un al anarsen á dormir y altre á la matinarada, composició inofensiva no conté medicament perillós.

DIPOSIT en Reus Farmacia de Serra Arrabal Santa Anna, 80.

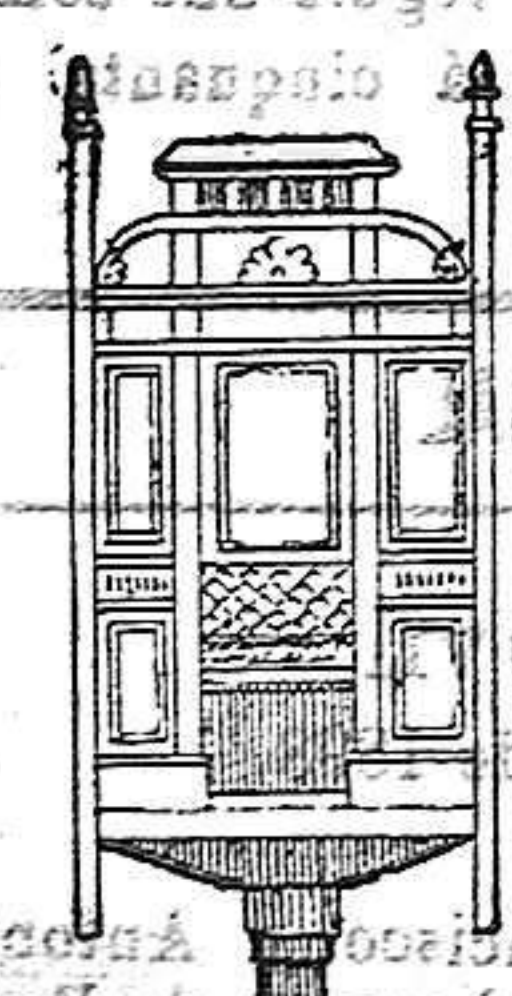
Preu de la capsá 6 rals.

ASCENSORES-SIVILLA Hidráulicos y Eléctricos

MONTA-CARGAS Y MONTA-PLATOS

ELEVADORES

DE TODOS SISTEMAS

MOVIDOS

DE VAPOR, DE GAS Y A BRAZO

MUNAR Y GUITART

INGENIEROS Y ARQUITECTOS

LIBERTAD, 1, MADRID

La casa construye y tiene funcionando aparatos elevadores de todos los sistemas conocidos, como son los de equilibrio superior, equilibrio inferior, hidroestático, funiculares, de compensador, eléctrico, hidroeléctrico, mecánicos, á brazo, etc., que se describen en el CATALOGO GENERAL DE LA CASA.

Se facilitan Catálogos y Presupuestos

1897

PARA ABONO DE TODAS LAS COSECHAS Y CULTIVOS

INDISPENSABLE Y DE EXCELENTES RENDIMIENTOS

EL COMBINADO EMPLEO DE LAS

ESCORIAS THOMAS

COMO ABONO FOSFATADO

SALES DE STASSFURT

COMO ABONO POTASICO

EN LAS FORMAS DE

GARANTIZADAS PURAS

SOLUBLES AL CITRATO

SULFATO DE POTASA, CLORURO DE POTASA

SALES CALCINADAS RICAS EN SULFATO DE POTASA,

KAINITA, ETC.

El más económico, el más eficaz, el más duradero.

bajo garantía del Sindicato de ventas de STASSFURT

NITRATO DE SOSA

como abono azoado

DE GRADUACION GARANTIDA DE 15.2 A 16.0 AZOE Y DE EFECTOS RAPIDOS Y SEGUROS

DIRIGIRSE PARA PROSPECTOS E INFORMES SOBRE EL EMPLEO

A. D. OTTO MEDEM-VALENCIA